

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tolnai Gábor ügyvéd által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek - a Rátky és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Rátky Miklós ügyvéd) által képviselt Magyar Állam alperes ellen jogalkotással okozott kár megtérítése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. november 2. napján meghozott 8.P.25.747/2016/19. számú ítélete ellen a felperes részéről 20. és 22. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 350.000 (háromszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Felperes keresetében kérte az alperes kötelezését kártérítés címén 153.199.000 forint és járulékai megfizetésére. Előadta, hogy az alperes a Széchenyi Pihenő Kártya kibocsátásának és felhasználásának szabályairól szóló 55/2011. (IV. 12.) Korm. rendelet és annak 317/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel történő módosításával a felperesnek jogellenesen és felróhatóan kárt okozott, amelynek megtérítésére köteles. Előadta, hogy 2011. október 7. napján a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalnál bejelentette a SZÉP-kártya kibocsátási tevékenységének megkezdését, amelyet a hatóság 2011. október 21. napján nyilvántartásba is vett. A hatóság azonban a 2011. december 12. napján kelt határozatával a felperesnél végzett ellenőrzés alapján a kártya kibocsátását a felperes számára megtiltotta arra hivatkozással, hogy a felperes által uralt vállalatcsoport egyik tagja nem minősül pénzforgalmi szolgáltatónak, az általa kibocsátott egészségkártya pedig nem felel meg a bankkártya jogi fogalmának, így a felperes nem teljesíti a Korm. rendelet 13. § a) és b) pontjaiban foglalt követelményeket. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság a 2012. január 20. napján kelt határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta. Előadta, hogy az Európai Unió Bírósága a C-179/14. számú, Európai Bizottság kontra Magyarország kötelezettségszegési eljárásban meghozott ítéletében megállapította, hogy Magyarország a Korm. rendelet bevezetésével és fenntartásával megsértette a 2006/123/EK irányelvet és az EUMSZ több alapvető rendelkezését, mivel a rendelet 13. §-a kizárólag a bankok, illetve pénzüintézetek számára tartja fenn a kártyakibocsátás lehetőségét.

Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte az alperes perköltségének

viselésére. Indokolásában megállapította, hogy a felperes a Korm. rendelet hatálybalépését követően a tényleges vállalatcsoportként működő gazdasági társaság uralkodó tagjaként fellépve tette meg nyilatkozatát a kártyakibocsátási feltételeknek való megfelelésről és terjesztette elő kérelmét az illetékes hivatal előtt a nyilvántartásba vétel céljából. A hivatal határozatában utóbb törölte a felperest a SZÉP-kártya kibocsátók nyilvántartásából, mert egyik leányvállalata és az általa kibocsátott egészségkártyák nem feleltek meg a jogszabályi feltételeknek. A kereset alapján a perben a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az általa jogellenesnek tartott és diszkriminatív jogalkotási tevékenységgel összefüggésben kár érte. A felperes kárát nem a hatósági határozatok meghozatalára, vagy jogalkalmazási hibájára vezette vissza, hanem az annak alapjául szolgáló jogalkotási aktusokat kifogásolta. A felperes a nyilvántartási kérelmében nem elismert, hanem tényleges vállalatcsoportként tüntette fel a felperest és a kapcsolt társaságokat. A Ctv. 25. § p) pontja értelmében az elismert vállalatcsoportozás ténye a cégjegyzékben nyilvántartandó adat, a vállalatcsoport tagjai ugyanakkor megtartják önálló jogalanyiségüket. Sem az elismert vállalatcsoport regisztrációjával, sem tényleges vállalatcsoport (konzern) létrejöttével nem keletkezik új jogalany. Az uralkodó tag és az ellenőrzött társaságok üzleti céljai egységesek, de a társaságok jogi értelemben önállóak maradnak. Nem következik tehát a törvény rendelkezéséből, hogy az uralkodó tag a vállalatcsoportozás tartozó bármely gazdasági társaságot ért kárt érvényesíteni lenne jogosult. Ehhez képest a felperes a perben kizárólag olyan költségeket próbált érvényesíteni, amelyek nem a felperesi társaságnál merültek fel, a csatolt számlák vevői a vállalatcsoport egyes tagjai voltak. Ezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek a perben nem volt keresetességi joga. Az elsőfokú bíróság hozzátette, hogy a felperes által becsatolt számlákból nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy a hivatkozott költségek pontosan miből adódtak és mennyiben lehetnek összefüggésben az alperes állított jogellenes magatartásával. Az elsőfokú bíróság ezért a kár felperes általi érvényesíthetőségén túl a kár összegének bizonyítottságát is aggályosnak, illetve elégtelennek találta. A felperes bírósági felhívás ellenére sem tette továbbá egyértelművé, hogy a beruházások, eszközök sorsa a tevékenység megtiltását követően mi lett, illetőleg azokat más módon hasznosították-e.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes marasztalását a kereseti kérelemnek megfelelően. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást arról, hogy sem elismert, sem tényleges vállalatcsoport esetén nincs lehetősége az uralkodó tagnak olyan kárigényt érvényesíteni, amely a vállalatcsoport tagjainál merült fel. Előadta, hogy a vállalatcsoport önálló szabályozásának indoka az volt, hogy a vállalatcsoport számára előírt törvényi feltételeket teljesítő szervezet a társasági jog leválassa a hagyományos felelősség-átviteli, illetőleg a minősített befolyásszerzéshez kapcsolódó szabályozásról. Amennyiben a vállalatcsoport fellépése transzparens, úgy más jellegű felelősségi és biztosítéki szabályokra van szükség, mint a klasszikus konzernjogban. Speciális felelősségi szabályt fogalmaz meg a Ptk. 3:59. §-a, amely szerint a vállalatcsoport uralkodó tagja a valamely ellenőrzött tag felszámolása kapcsán ki nem elégített hitelezők követelése miatt helytállni tartozik, kivéve ha az ellenőrzött tag fizetéseképtelensége nem a vállalatcsoport egységes üzletpolitikájának következtében állt be. Többek között ez a szabályozás is igazolja az uralkodó tagnak a vállalatcsoporton kívülről érkező igényekkel szembeni, ebből kifolyólag a vállalatcsoport igényeit kifelé érvényesíteni tudó perbeli legitimációját. A perben a félnek akkor van legitimációja, ha igazolja védendő jogi érdekének fennállását. A jogi érdek fennállása akkor állapítható meg, ha az ügyben hozott döntés a kezdeményező fél jogviszonyaira kihat, jogokat vagy kötelezettségeket keletkeztet számára, vagy valamely kötelezettség alól szabadul, illetőleg jogvédelmet nyer. A SZÉP-kártya kibocsátásához kapcsolódó beruházásokkal összefüggésben az uralkodó tag felperesnek a kárigény érvényesítéséhez jogi érdeke fűződik, amely a perindítási jogosultság megalapozására a Pp. 3. §-ára is figyelemmel alkalmas. A bírósági

álláspontot, amely szerint a felperesnek nem kellett volna már az elsőfokú közigazgatási döntést követően további beruházásokat eszközölni, cáfolja a Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése, amely szerint a vállalatcsoportba tartozó társaságok úgy kötelesek kialakítani az utalványelfogadás rendszerét, hogy az mind a saját, mind pedig más gazdasági társaság által működtetett, elektronikus elfogadóhelyi terminálon keresztül elérhető legyen. Amennyiben pedig a jogorvoslati eljárások a felperest a kártyakibocsátás indulási időpontjára visszamenőleg rehabilitálták volna, úgy a törvényi előírásoknak meg kellett volna felelnie és tevékenységét a Korm. rendelet 15. § (1) bekezdése alapján nem is szüntette volna meg egyik napról a másikra.

A felperesnek mint a vállalatcsoport uralkodó tagjának egyetlen jogi lehetősége van a vállalatcsoport szintén jelentkező beruházások kárigényként való érvényesítésére, ha kártérítési pert indít. Ez a jogi lehetőség a felperestől nem vonható el, ha ugyanis a tényleges vállalatcsoport ellenőrzött tagja indítana pert, akkor azt a keresetet azon az alapon utasítanák el, hogy nem ő volt a kérelmet benyújtó. A Korm. rendelet által elvárt struktúrát egyetlen jogi személy sem tudta volna egyedül teljesíteni, vagyis a követelményrendszer szükségszerűvé tette a vállalatcsoport fellépését. Nem véletlen, hogy a SZÉP-kártya kibocsátás piacán megmaradt szereplők is csak vállalatcsoportként tudják a rendszert működtetni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását. Előadta, hogy nincs sem jogszabályi, sem szerződési alapja annak, hogy a felperes mint a vállalatcsoport uralkodó tagja érvényesíthesse az ellenőrzött tagoknál keletkezett kár megtérítése iránti igényt.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben bírálta felül, mert annak fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéltábla a döntésével és annak jogi indokaival is egyetértett, azokra a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján utal, és csak a fellebbezésben foglaltakra tekintettel emeli ki a következőket.

Az elsőfokú bíróság helytállóan észlelte, hogy a felperes olyan kárt kívánt a perben érvényesíteni, amely az általa csatolt számlák alapján más személyeknél keletkezett. A Pp. 3. § (1) bekezdése szerint keresetet csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő. A vitában való érdekeltséget pedig a felek közti jogviszony vagy a jogszabály felhatalmazása alapozhatja meg. A szerződésen kívüli kár megtérítése iránti kereset alapja a kárkötelelem mint jogviszony, amely a károkozó és a károsult között a kár bekövetkezésével jön létre. A felperes saját előadásából az tűnik ki, hogy a peres felek között ilyen kárkötelmi viszony nem jött létre, azaz a felperest akkor sem érte kár, ha az alperes magatartásának jogellenessége megállapítható lenne. A felperes az általa uralt vállalatcsoport tagjait ért kárt nem jogosult érvényesíteni, ezért a keresetet a kártérítés alapjául szolgáló jogviszony hiányában el kellett utasítani.

Az elsőfokú bíróság arról is helyesen foglalt állást, hogy nem bizonyított az okozati összefüggés fennállása a felperes által csatolt számlák mögötti teljesítés és az állított jogellenes jogalkotás között. A felperes felhívás ellenére sem igazolta, hogy a számlákkal alátámasztott szolgáltatásokat kifejezetten a SZÉP-kártya kibocsátása érdekében, illetve azzal összefüggésben vette igénybe. A rendelkezésre álló adatok alapján az sem állapítható meg, hogy az így megvásárolt szolgáltatásokat más célra felhasználták-e, a kiadások részben vagy egészben más úton megtérültek-e. Ebben a körben a felperes kereseti tényelőadása tehát hiányos maradt.

Az ítélet tábla rámutat továbbá arra a lényeges körülményre, hogy a felperes a kártyakibocsátásra irányuló tevékenységet az általa sérelmezett Korm. rendelet szabályainak ismeretében kívánta megkezdeni. A felperes a hatóságnál tett bejelentésével vállalta, hogy a jogszabály feltételeinek eleget tesz, ehhez képest a hatóság azért tiltotta el a kártyakibocsátástól, mert a felperesi cégcsoport a Korm. rendelet szabályainak nem felelt meg. A felperes tehát tévesen értelmezte a kártyakibocsátási tevékenységre irányadó szabályokat, amikor úgy vélte, hogy a SZÉP-kártya forgalmazás feltételeinek megfelel. Az EUB 179/14. számú kötelezettségszegési eljárásban hozott ítélete nem vitásan megállapította, hogy az alperesi jogalkotás sérti a 2006/123/EK irányelv és EUMSZ rendelkezéseit, azonban a tevékenységet korlátozó vagy ellehetetlenítő jogalkotással csak annak a gazdasági szereplőnek lehet kárt okozni, amelyik a piacon jelen van és az adott tevékenységet már ténylegesen folytatja. A felperes által csatolt számlák szerinti kiadások azonban kivétel nélkül a kifogásolt jogszabály hatálybalépését követően keletkeztek, vagyis a felperes és vállalatcsoportjának tagjai a téves jogszabály-értelmezést követően, saját döntésük alapján eszközöltek beruházásokat. Ezek a kiadások tehát nem róhatóak az alperes terhére, mert nem a sérelmezett jogalkotás folytán váltak feleslegessé. Jogalkotással okozott kár tipikusan abban az esetben állapítható meg, ha a kár a jogszabály hatálybalépésével következik be, a perbeli esetben ugyanakkor nem a jogszabály hatálybalépése, hanem az azt követő kiadások okozhattak kárt. A felperes kártyakibocsátással kapcsolatos gazdasági tevékenységét a jogszabály hatálybalépése nem lehetetleníthette el, mert abban az időpontban ilyen tevékenységet nem folytatott és nem is folytathatott, hiszen a SZÉP-kártyát a Korm. rendelet teremtette meg. Ha a felperes és ellenőrzött társaságai a rájuk vonatkozó jogi szabályozás ismeretében, a Ptk. 340. § (1) bekezdése szerinti kármegelőzési és kárelhárítási kötelezettségüket sértve döntöttek a beruházásokról abban a reményben, hogy a kiadásaik utóbb kártérítés címén az alperestől megtérülnek, alappal nem hivatkozhatnak arra, hogy a kárukat a jogalkotás okozta, hiszen a költségek a saját tudatos döntésük volt, amely nélkül nekik a Korm. rendelet semmiféle kárt nem okozott volna. Ilyen körülmények között a kártérítési igényt az okozati összefüggés hiányában is el kellett utasítani.

Az ítélet tábla mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel köteles az alperesnél felmerült másodfokú perköltség megfizetésére, amelynek összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2018. december 11.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Benedek Szabolcs s.k.. Matosek Edina s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: